

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2017
(OR. en)

**Διοργανικός φάκελος:
2017/0158 (COD)**

11272/17
ADD 3

UD 183
ENFOCUSTOM 175
EF 167
ECOFIN 649
JAI 694
COSI 166
COTER 74
RELEX 658
DROIPEN 104
COPEN 239
CODEC 1251

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	13 Ιουλίου 2017
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	SWD(2017) 263 final
Θέμα:	ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ που συνοδεύει το έγγραφο Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - SWD(2017) 263 final.

σνημμ.: SWD(2017) 263 final

Βρυξέλλες, 13.7.2017
SWD(2017) 263 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

**Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με
την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών**

{COM(2017) 375 final}
{SWD(2017) 262 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης

Εκτίμηση επιπτώσεων της πρότασης τελωνειακών μέτρων για την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών

A. Ανάγκη ανάληψης δράσης

Γιατί; Ποιο είναι το πρόβλημα που εξετάζεται; Το πολύ 11 σειρές

Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού θεματολογίου για την ασφάλεια του 2015¹ και του σχεδίου δράσης του 2016 για την περαιτέρω ενίσχυση της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας², η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι θα εκπονήσει νομοθετική πρόταση για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου πολιτιστικών αγαθών έως το τέλος του δεύτερου τριμήνου του 2017.

Η πρόταση αντιμετωπίζει το πρόβλημα των πολιτιστικών αγαθών από τρίτες χώρες, τα οποία απομακρύνονται παράνομα από το ιστορικό και αρχαιολογικό τους πλαίσιο και εισάγονται στην ΕΕ, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό το οργανωμένο έγκλημα, τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη φοροδιαφυγή, καθώς και την απώλεια της πολιτιστικής ταυτότητας και κληρονομιάς των χωρών προέλευσης. Η πρόταση αυτή αποτελεί συνέχεια ενωσιακής νομοθεσίας για την απαγόρευση του εμπορίου πολιτιστικών αγαθών από το Ιράκ και τη Συρία [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1210/2003 και κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 36/2012].

Τι αναμένεται να επιτευχθεί με την παρούσα πρωτοβουλία; Το πολύ 8 σειρές

Η πρωτοβουλία αποσκοπεί στην πρόληψη της εισαγωγής και της αποθήκευσης στην ΕΕ πολιτιστικών αγαθών που έχουν εξαχθεί παράνομα από τρίτη χώρα, με στόχο τη μείωση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών, την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, ιδίως των αρχαιολογικών αντικειμένων των χωρών καταγωγής που πλήττονται από ένοπλες συγκρούσεις. Προς τον σκοπό αυτό προτείνεται: να διατυπωθεί κοινός ορισμός των πολιτιστικών αγαθών κατά την εισαγωγή· να διασφαλιστεί ότι οι εισαγωγείς επιδεικνύουν τη δέουσα επιμέλεια κατά την αγορά πολιτιστικών αγαθών από τρίτες χώρες· να προσδιοριστούν οι τυποποιημένες πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την πιστοποίηση της νομιμότητας των αγαθών· να προβλεφθούν αποτελεσματικά μέτρα για την αποτροπή της παράνομης διακίνησης των αγαθών αυτών· και να προωθηθεί η ενεργός συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στην προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ; Το πολύ 7 σειρές

Τα μέτρα ελέγχου και επιτήρησης που λαμβάνει ένα κράτος μέλος δεν εμποδίζουν την είσοδο στο εν λόγω κράτος μέλος παράνομων πολιτιστικών αγαθών μέσω άλλου κράτους μέλους το οποίο δεν έχει καθορίσει τέτοιους ελέγχους. Η άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων των διαφόρων κρατών μελών οδηγεί σε διακρίσεις. Απαιτείται κοινή προσέγγιση για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα και η ομοιόμορφη μεταχείριση των εισαγωγών σε ολόκληρη την ΕΕ.

B. Λύσεις

Ποιες νομοθετικές και μη νομοθετικές επιλογές πολιτικής έχουν εξεταστεί; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Γιατί; Το πολύ 14 σειρές

Οι επιλογές πολιτικής εξετάστηκαν κατά ομάδες:

Πρώτον, οι επιλογές μη δεσμευτικών νομικών πράξεων για την τόνωση της καλής θέλησης και της αυτοπειθαρχίας των ενδιαφερόμενων μερών και τη βελτίωση των ικανοτήτων των αρμόδιων αρχών (ΟΜΑΔΑ Α).

Δεύτερον, οι κανονιστικές επιλογές που καλύπτουν δυο σημαντικά στοιχεία:

- τον κατάλληλο ορισμό του πεδίου εφαρμογής των πολιτιστικών αγαθών που θα καλύπτει η πρωτοβουλία (ΟΜΑΔΑ Β)·

- τις απαιτήσεις υποβολής εγγράφων προς πιστοποίηση του νόμιμου χαρακτήρα των αγαθών (ΟΜΑΔΑ Γ).

Πιο συγκεκριμένα, η ομάδα Γ περιλαμβάνει τις ακόλουθες επιλογές πιστοποίησης:

α) πιστοποιητικό εξαγωγής που εκδίδεται από τη χώρα καταγωγής και διοικητική συνεργασία με την εν λόγω χώρα·

β) δήλωση εισαγωγέα (ένορκη βεβαίωση) συνοδευόμενη από έγγραφο ταυτότητας αντικειμένου βάσει του

¹ COM (2015) 185 τελικό

² Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας [COM(2016) 50 final]

προτύπου Object ID που παρέχει βασικές πληροφορίες σχετικά με τα αγαθά·
γ) άδεια εισαγωγής που εκδίδεται από τις πολιτιστικές αρχές της ΕΕ για όλα τα πολιτιστικά αγαθά·
δ) άδεια εισαγωγής πολιτιστικών αγαθών που διατρέχουν υψηλό κίνδυνο λεηλασίας (αρχαιολογικά αντικείμενα) και δήλωση εισαγωγέα συνοδευόμενη από έγγραφο ταυτότητας αντικειμένου βάσει του προτύπου Object ID για όλα τα άλλα πολιτιστικά αγαθά (συνδυασμός των στοιχείων β + γ).

Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή; Το πολύ 7 σειρές

Οι επιχειρήσεις και οι εκπρόσωποι συμφερόντων τάσσονται υπέρ μη κανονιστικών επιλογών και θα προτιμούσαν να μην επιβληθούν ειδικές απαιτήσεις της ΕΕ για την υποβολή εγγράφων κατά την εισαγωγή. Μεταξύ των απαιτήσεων αυτών, φαίνεται ότι η δήλωση εισαγωγέα είναι αυτή που εγείρει τις λιγότερες αντιρρήσεις. Οι δημόσιες αρχές των κρατών μελών, οι ΜΚΟ και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών τάσσονται υπέρ αυστηρότερων μέτρων, όπως πιστοποιητικά εξαγωγής ή άδειες εισαγωγής· δεν είναι βέβαιοι για την αποτελεσματικότητα των δηλώσεων εισαγωγέα, καθώς η αυτοπιστοποίηση δεν έχει δοκιμαστεί στον τομέα αυτό.

Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής

Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (αν υπάρχει· ειδάλλως των κυριότερων επιλογών); Το πολύ 12 σειρές

Η προτιμώμενη επιλογή αποτελεί συνδυασμό επιλογών μη δεσμευτικών νομικών πράξεων και κανονιστικών μέτρων που καλύπτουν ευρεία τυπολογία αγαθών με ελάχιστο όριο παλαιότητας 250 ετών. Προβλέπονται επίσης απαιτήσεις υποβολής εγγράφων, προκειμένου να αποδεικνύεται η νόμιμη καταγωγή των αγαθών. Κατ' αυτόν τον τρόπο, με την εφαρμογή αποτελεσματικότερων ελέγχων, αναμένεται να μειωθεί η παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών, να καταπολεμηθεί η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και να προστατευθεί η πολιτιστική κληρονομιά, ιδίως στις χώρες καταγωγής που πλήττονται από ένοπλες συγκρούσεις.

Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (αν υπάρχει· ειδάλλως των κυριότερων επιλογών); Το πολύ 12 σειρές

Οι οικονομικοί φορείς που εισάγουν πολιτιστικά αγαθά τα οποία θεωρούνται ως απειλούμενη κληρονομιά (ένα πολύ μικρό τμήμα της αγοράς έργων τέχνης) θα υποχρεούνται να εξασφαλίζουν άδειες εισαγωγής για τα εν λόγω αγαθά προτού τα εισαγάγουν στην ΕΕ. Αυτό θα συνεπάγεται κάποιο κόστος για τους εισαγωγείς όσον αφορά τη συγκέντρωση των εγγράφων και την υποβολή τους στις αρχές, καθώς και ορισμένα έξοδα για τις πολιτιστικές αρχές, ώστε να εξασφαλίσουν ότι διαθέτουν την κατάλληλη πραγματογνωμοσύνη για την εξέταση των αιτήσεων. Όσον αφορά τα άλλα αγαθά, οι εισαγωγείς θα υποχρεούνται να συμπληρώνουν τη δήλωση εισαγωγέα και το έγγραφο ταυτότητας του αντικειμένου και να τα προσκομίζουν στο τελωνείο για εξέταση και καταχώριση.

Πώς θα επηρεαστούν οι μεγάλες, οι μικρομεσαίες και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις; Το πολύ 8 σειρές

Το σύνολο σχεδόν των επιχειρήσεων της αγοράς έργων τέχνης αποτελείται από πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις. Για τον λόγο αυτό, τα προτεινόμενα μέτρα εξετάστηκαν με βάση την υπόθεση ότι όλοι οι παράγοντες είναι ΜΜΕ, δηλ. καταβλήθηκε προσπάθεια ώστε να επιλεγούν λύσεις που απαιτούν περιορισμένους επιχειρησιακούς πόρους και το χαμηλότερο δυνατό κόστος συμμόρφωσης.

Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικητικές αρχές; Το πολύ 4 σειρές

Εκτός από την περίπτωση άδειας εισαγωγής για αρχαιολογικά αντικείμενα και στοιχεία μνημείων για τα οποία τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι διαθέτουν εξειδικευμένη πραγματογνωμοσύνη για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων, τα υπόλοιπα μέτρα δεν συνεπάγονται σημαντικές ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους ή δαπάνες λειτουργίας.

Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις; Το πολύ 6 σειρές

Οι τελωνειακοί έλεγχοι και άλλα αποτρεπτικά μέτρα κατά της παράνομης διακίνησης (κυρώσεις) θα έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο οργανωμένο έγκλημα και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ. Τα μέτρα σε επίπεδο ΕΕ μπορεί να έχουν θετικές επιπτώσεις στις τρίτες χώρες των οποίων η πολιτιστική κληρονομιά διατρέχει κίνδυνο.

Αναλογικότητα

Το μέτρο δεν συνεπάγεται αδικαιολόγητο κόστος για τους συναλλασσόμενους και τις διοικήσεις.

Δ. Παρακολούθηση

Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική; Το πολύ 4 σειρές

Η Επιτροπή θα υποβάλει ανά πενταετία έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.